

Bij gebruik dient de bron vermeld te worden:
Korthagen, F. & Nuijten, E. (2023). *De kracht van reflectie (2^e druk)*.
Amsterdam: Boom.

Werkvorm 5

Muurtje

1. In een groep leraren (die zelfs meer dan honderd mensen kan omvatten) krijgt iedereen een aantal (circa twintig) papieren 'bouwsteentjes' met gevarieerde uitspraken die betrekking hebben op onderwijsdoelen of -waarden. Voorbeelden van zulke uitspraken zijn:
  - Het is belangrijk dat leerlingen zelfvertrouwen ontwikkelen.
  - Het is belangrijk dat leerlingen zo min mogelijk zelf moeten uitzoeken.
  - Een leraar moet een warme band met leerlingen hebben.
  - Ik wil meer vragen stellen dan antwoorden geven.Sommige bouwsteentjes zijn blanco; de leraar kan deze zelf invullen.
2. Iedereen krijgt de opdracht om individueel een 'onderwijsmuurtje' te bouwen door de bouwstenen met de belangrijkste principes onderaan, dus aan de basis, te plaatsen en de andere steentjes daar bovenop. Het muurtje wordt door elke leraar op een groot vel papier geplakt waarop deze ook een 'prullenbak' tekent voor de bouwstenen die niet passen bij de eigen visie. Dit is de eerste stap in een proces van reflectie op de eigen doelen en waarden in het onderwijs.
3. De volgende stap is het kijken naar overeenkomsten en verschillen in subgroepen van drie of vier personen. De vergelijking van de verschillende muurtjes stimuleert elke leraar om de eigen opvattingen te expliciteren en daar kritisch op te reflecteren.

Muurtje